

kolme ja nelja päwaga; agga olleme isse paar korda oma filmaga näinud, et nõdrad lapsed jubba kahhe päwaga ärrasurrid, kui neile rumalate õppetust möda pippart, wina ja muud kõlbamata rohtu sisse olli antud.

Sedda tunnistawad kõik õppetud arstid ühhest suust, et palju kergem on inimesele effiotsalt aiguse affatusel abbi tehha, kui seal kus többi jubba suremat wõimust sai wõtnud. Pissokest tulesäddet kus tutab paar wee piiska, agga kui tubba jubba lausa tulles seisab, siis ei jõua kõige külla kaewude wessi enam tulle ülle wõimust sada. Mõnda on luggu többega, ja nähti ka minewal suuwel mitmes kohas linnades, kus rahwas warmalt mõnusat arsti abbi leidis, et többe saggedaste tõustes ärralämmatati, ehk kus sedda wõimalik ei olnud, inimesed kül oma aea többe pöddesid, siiski keddagi ärra ei surnud. Kaks linna tohtrit ollid ühhes weikes linnas 75 kõhhu-többelisi arstinud, kellest mitte üht ainust inge ei surnud, waid kõik lühhema ehk pikkema aea pärrast terweks said. Meedsamad tohtrid ollid ka mitmede mõisade ja waldade aigedele seddasamawisi rohtu annud ja rohtude prukimist õppetanud, agga ommetegi surrid maal saa aigetest kümme inimest, kes nende rohtusi ollid sanud. Mõned teised õppetud arstid ollid 20 ja 25 inimest saa pealt surrema näinud. Müüd teab ommetegi iggaüks mõistlik inimene, et linnades teist Jumalat ei olle kui maal; agga kust se siis tulleb, et linnades többi wähhemine inimesti tappab kui maal?

Enne kui küsimise peale piklemalt wastust anname, sago siin lühhidelt nimetatud, mis kõhhu-többe likumise ael iggamees tähhele peab panema, kes terwist tahhab oida.

1. Kui kõhhu-többi likuma affab, pead sa oma kehha äkilise külmetamise eest oidma, et pallawats

lainud werri ruttust ärra ei anguts. Issääranis tulleb kõhtu ja jalgu soeaste katta. Regi ei tohhi sel ael niiske ma peal maggada, egga iggitsewa kehha winge tule kätte minna, sest kurja többe likumise ael on kaste niiskusel ja tule õhul mitmed issewärki salla kombes, mis inimese terwisele kahju tewad. Sellepärrast, kui sind üllemaal nimetud asja eest kätstakse oida, ärra ütle mitte: „Müno kehha on sellega arrinud, ei se te mulle middagi!“ Teä, sõber! müno kehha on többe ael palju ellam ja õrnam kui muido.

2. Müpea kui pissemat aiguse wimma oma külles tunned, eida söngi pikkali ja katta ennast riete sisse hästi kiini, et kehha iggitsema affaks; sest iggitsimine on többe affatusel kõige surem abbiteggija ja wõib sind mittokord mu rohuta terweks kehha. Ärra ütle mitte wasto tõrkudes: „Kuis kallil tö ael mahti pissokese wigga pärrast söngi eita?“ Pähhe többi suremaks, siis pead sa nädalate kaupa söngi jama, ja ei küssi többi ial müno käest lubba, kas sul aega on wai ei olle.

3. Kui pakkitus peale tulleb, mis sind oma asjale kihhutat, siis ei tohhi müna mitte nurga tahha egga teisi kõhta wälja minna, waid müa ühhe wana ämbri wai mu sesugguse riista sisse kehha roja tühhendada. Kui parrajast iggitsed, siis on kõige mõnusem, et söngist wälja ei tulle, waid oma asja söngis ärrataallitad.

4. Müna ei tohhi middagi müa, mis seedmisele pakkituseks tulleb; kõige parrem on tango leem, kuhhu sisse nattukene wõid ehk rööska müa wõib liffada. Pissokese lastele anna rööska müa, ehk rösa müaga seggatut wet jua. Issääranis pead sa ennast oidma, et kartohwolid, kapsaid, erneid, seni ja tored õune egga marju müno kuhhu ei sa.

5. Müna ei pea mitte rumalate külla-eitede õppe-